

Kiinni työelämään TE-palvelut käytettävissäsi

Etsitkö työpaikkaa? Haluatko vaihtaa nykyisen työpaikkasi mieluisampaan? Mietitkö, mitä lisäkoulutusta tarvitset, jotta pääset työelämässä eteenpäin? Oletko harkinnut ryhtyä yrittäjäksi? Tarvitsetko ammatillista kuntoutusta pärjätäksesi työelämässä?

Työ- ja elinkeinopalvelut (TE-palvelut) tarjoavat runsaasti tietoa ja osaamista elinkeinoista, työpaikoista, koulutuksesta, harjoittelusta ja yrittämisestä kotimaassa ja ulkomailla. Voit käyttää verkkopalvelujamme, soittaa valtakunnallisiin palvelunumeroihin tai tulla TE-toimistoon keskustelemaan henkilökohtaisesti aikavarauksella.

**Tietoa suomeksi ja ruotsiksi
osoitteessa
www.te-palvelut.fi**

Ole aktiivinen – hyödynnä monipuolisia palvelujamme

Oletko työssä, työtön, opiskelemissa, jäämässä työttömäksi tai palaamassa työelämään? Aloita työnhakusi TE-toimistossa.

**Aloita työnhakusi
osoitteessa
www.te-palvelut.fi**

Neuvomme ja valmennamme työnhakijoita työnhaussa. Etsimme ja tarjoamme sinulle sopivia työpaikkoja. Yrityksen perustamista suunnittelevaa auttavat TE-toimistojen lisäksi seudulliset yrityspalvelut.

Aloita työnhakusi Henkilöasiakkaan **Oma asiointi -verkkopalvelussa**, jolloin tietosi ovat heti käytettävissä kun etsimme työnantajalle sopivinta työntekijää. Aloita työnhakusi verkossa – löydät nopeammin tarvitsemasi palvelut.

Katso työpaikat netistä

Verkkosivuiltamme löydät Suomen laajimman työpaikkojen hakupalvelun. **Avoimet työpaikat -palvelussa** voit etsiä työpaikkoja muun muassa ammattiryhmän, paikkakunnan tai ilmoituspäivämäärän mukaan tai käyttäen sanahakua.

Paikkavahti-palvelulla saat tiedot avoimista työpaikoista suoraan valintasi mukaan joko sähköpostiisi tai matkapuhelimeesi.

Tutustu avoimiin työpaikkoihin ja ota Paikkavahti käyttöösi. Kun saat tiedon avoimesta työpaikasta, ota heti yhteyttä työnantajaan. Nopeus on valttia työnhaussa.

Kerro osaamisestasi CV-netissä

CV-netin avulla työnantajat etsivät osaajia ja voivat ottaa yhteyttä sinuun suoraan, kun olet jättänyt työnhakuilmoituksesi palveluumme.

Kerro ansioluettelossa osaamisestasi, työkokemuksestasi, koulutuksestasi ja muista etsimäsi työn kannalta tärkeistä asioista. Voit jättää ilmoituksesi myös nimettömänä.

Työnhakuvalmennus lisää varmuutta työnhakuun

Täydennä ja päivitä työnhakutaitojasi osallistumalla työnhakuvalmennukseen.

Valmennuksessa käydään läpi työnhaun eri osa-alueita, työmarkkinoiden tilannetta ja työnantajien odotuksia sekä tutustutaan työnhaun sähköisiin kanaviin ja välineisiin. Työnhakuvalmennus on oiva mahdollisuus harjoitella työnhakua, jotta onnistuisit omassa työhaastattelussasi.

Töihin ulkomaille

EURES on Euroopan talousalueen työnvälityspalvelu. EURES-portaalissa on tiedot EU-maiden avoimista työpaikoista sekä työ- ja elinoloista. Portaalista löydät myös tietoa työskentelystä eri maissa.

CV-netti auttaa työpaikan saamisessa.

Voit myös jättää CV:si portaalissa olevaan hakijapankkiin, josta työnantajat eri puolilla Eurooppaa voivat etsiä sopivia ehdokkaita työpaikkoihinsa.

Lisätietoja myös:

**www.te-palvelut.fi/ulkomaille
sekä Henkilöasiakkaan puhelinpalvelulla
ja www.eures.europa.eu**

Työllistymissuunnitelma tehdään yhdessä

TE-toimiston asiantuntija opastaa työnhaussa, keskustelee kanssasi työnhakutoiveistasi ja arvioi osaamistasi.

TE-toimisto järjestää ensimmäisen haastattelun kanssasi kahden viikon kuluessa työnhakusi alkamisesta, jollei se tilanteesi huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta. Haastattelun järjestäminen kahden viikon kuluessa työnhaun alkamisesta varmistaa palvelutarpeesi mukaisen palvelun nopean käynnistymisen.

Palvelusi valitaan sen mukaan, mitä tarvitset ja millä parhaiten voimme tukea työllistymistäsi. TE-palvelut on järjestetty palvelulinjoitain. Palvelulinjat ovat työnvälitys- ja yritys-palvelut, osaamisen kehittämisspalvelut ja tuetun työllistymisen palvelut.

Työnhakijaksi ilmoittautuneen kanssa laadimme kahden viikon kuluessa työnhaun alkamisesta työllistymissuunnitelman, silloin kun se on tarpeen. Suunnitelmassa sovitaan työnhaun tavoitteet, toimenpiteet ja palvelut, jotta työllistyisit mahdollisimman nopeasti.

Työllistymissuunnitelma tarkistetaan kolmen kuukauden välein määräaikaishaastattelussa.

Turvaa työtilanteen muuttuessa

Kun olet vaarassa tulla irtisanotuksi tai sinut on irtisanottu taloudellisten tai tuotannollisten syiden perusteella tai kun sinut on lomautettu tai sinulla on päättymässä määräaikainen työsuhde, voit saada palkallista vapaata työn hakemiseen. Kun osallistut työllistymistä edistäviin palveluihimme, voit saada työttömyysetuutta korotettuna.

Jos olet työtön, voit saada korvausta työhaastattelumatkojen matka- ja yöpymiskustannuksista. Työttömyysetuuden maksaja voi myöntää liikkuvuusavustusta työn vastaanottamisesta aiheutuviin työmatka- tai muihin kustannuksiin tai työpaikkakunnalle muuttamiseen.

TE-palvelut tukee työsuhteen muutostilanteessa.

Lisää ammattitaitoasi tai valitse kokonaan uusi ura

Jos mietit osaamisesi kehittämistä tai ammattinvaihtamista, tarjoamme tarvitsemasi tiedot koulutusvaihtoehdoista, koulutus- ja ammatti-aloista sekä opintojen rahoituksesta.

Voit keskustella koulutus- ja työvaihtoehdoistasi asiantuntijan kanssa TE-toimistossa tai soittaa koulutusneuvonnan valtakunnalliseen puhelinnumeroon. Löydät tietoa myös verkosta.

www.opintopolku.fi

www.ammattinetti.fi

facebook.com/koulutusneuvonta

Monipuolista tietoa koulutuksesta ja ammateista te-palvelut.fi –sivuilta ja TE-toimistoista.

Apua ammatinvalintaan ja urasuunnitteluun

TE-palvelujen asiantuntijapsykologit auttavat sinua ammatinvalinnassa ja urasuunnittelussa. Luottamuksellisten keskustelujen tukena voidaan käyttää työ- ja koulutuskokeiluja sekä psykologisia soveltuvuustestejä. Voit myös itse arvioida vaihtoehtojasi AVO-ohjelmalla.

www.te-palvelut.fi/avo

Uravalmennus

Uravalmennuksessa selkiytät ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojasi. Saat ohjausta koulutukseen hakeutumisessa ja työelämävalmiuksiesi kehittämisessä. Valmennus toteutetaan pääasiassa ryhmämuotoisena, jolloin saat tukea ohjaajien lisäksi myös muilta kanssasi samankaltaisessa tilanteessa olevilta henkilöiltä.

Koulutuksella uutta osaamista

Työvoimakoulutus

Työvoimakoulutuksella voit päivittää osaamisesi tai kouluttautua uudelle alalle. Työvoimakoulutus on tarkoitettu ensisijaisesti yli 20-vuotiaille työttömille tai henkilöille, joita uhkaa työttömyys. Osallistujille maksutonta koulutusta järjestävät ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset, ammatilliset oppilaitokset, korkeakoulut ja yksityiset koulutuspalvelujen tuottajat.

Ammatillinen työvoimakoulutus on pääosin tutkintotavoitteista. Siinä voi suorittaa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon tai tutkinnon osan. Tavoitteena voi olla myös korkeakouluopintojen loppuun saattaminen. Lisäksi tarjolla on jatko- ja täydennyskoulutusta sekä yrittäjäkoulutusta yritystoimintaa käynnistäville tai harkitseville. Myös aikuisten perusopetusta voidaan järjestää, jos perusopetuksen oppimäärän puuttuminen on esteenä ammatillisen koulutuksen suorittamiselle.

Yhteishankintakoulutus on työnantajan ja TE-palvelujen asiantuntijoiden yhdessä suunnittelemaa ja hankkimaa työvoimakoulutusta. Maahanmuuttajille järjestetään kotoutumiskoulutusta, mikä edistää ja tukee opiskelijan mahdollisuuksia osallistua suomalaiseseen yhteiskuntaan sen aktiivisena jäsenenä.

Työvoimakoulutukseen voit hakea verkkolomakkeella tai TE-toimistosta saatavalla hakulomakkeella.

Koulutusvahti-palvelu lähettää tiedot toivomistasi koulutuksista suoraan sähköpostiisi.

Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella

Saatat löytää kiinnostavan koulutuksen, joka ei ole työvoimakoulutusta. Omaehtoisesta opiskelusta on sovittava TE-toimiston kanssa ennen opiskelun alkamista. Opintojen ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea, kun

- ▶ opiskelun tukemisen arvioidaan lisäävän olennaisesti mahdollisuuksia saada työtä

- ▶ opinnot ovat päätoimisia
- ▶ opiskelun tukemisesta sovitaan työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa
- ▶ olet täyttänyt 25 vuotta.

Jos opintoja ei voida tukea työttömyysetuudella, voi sinulla silti olla mahdollisuus sivutoimiseen opiskeluun työttömyysetuutta menettämättä. Lisätietoja saat koulutusneuvonnasta tai nettisivuiltamme.

Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutuksella on helppo hankkia ammatillisia perustaitoja tai lisää osaamista. Oppisopimus on määräaikainen työsopimus, johon kuuluu työssä oppimista työpaikalla ja tietopuolisten aineiden opiskelua oppilaitoksessa. Työnantaja maksaa opiskelijalle työehtosopimuksen mukaisen palkan. Jos olet työtön, työnantaja voi hakea ja saada TE-toimistosta palkkatukea.

www.opintopolku.fi

TE-palvelut aloittavalle yrittäjälle

TE-toimisto neuvoo sinua, kun suunnittelet yrityksen perustamista ja tarvitset lisätietoa yrittäjyydestä sekä tukea yrityksen perustamiseen.

Starttirahalla turvataan yrittäjän toimeentulo yritystoiminnan käynnistämisen- ja vakiinnuttamisvaiheessa. Starttirahaa myönnetään enintään 12 kuukaudeksi, ja sitä haetaan

TE-toimistosta. Muut seudulliset yrityspalvelut tarjoavat aloittavalle yrittäjälle monipuolisia neuvonta-, toimitila- ja muita palveluja. Yrittäjäystaitoja voit hankkia ja täydentää koulutuksen avulla, sillä yritystoiminnan käynnistäminen ja yrittäjäkoulutus on mahdollista yhdistää joustavasti.

Huomaa, että työttömänä työnhakijana voit valita haetko starttirahaa vai työttömyysetuutta yrittäjyyden neljältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Jos aloitat yritystoiminnan työttömyysaikana, yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioida neljän ensimmäisen kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta. Työttömänä työnhakijana saat mainitulta ajalta työttömyysetuutta.

Lue lisää: www.te-palvelut.fi >
Työnhakijalle > Jos jäät työttömäksi >
Työttömyysturva > Yrittäjä ja työttömyysturva.

Jos saat tuloa yritystoiminnasta kyseessä olevan neljän kuukauden aikana, sinulle maksetaan soviteltua työttömyysetuutta. Lisätietoja työttömyysetuuden maksajilta: www.kela.fi
www.tyj.fi

TE-toimistot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) tarjoavat koulutusta yrittäjäksi aikoville ja yrittäjänä jo toimiville. Lisätietoa yrittäjäkoulutustarjonnasta saat verkosta ja ELY-keskuksesta.

**Aloittavien yrittäjien perusneuvonta:
Yritys-Suomi-puhelinpalvelu
0295 020 500**

Yhdistä yritystoiminta ja yrittäjäkoulutus joustavasti.

Tukea työllistymiseen

Palkkatuki

Jos et itse onnistu saamaan töitä, voit tiedustella TE-toimistosta mahdollisuutta päästä palkkatuettuun työhön. Silloin työnantajalle maksetaan tukea palkkaukseesi.

TE-toimisto harkitsee aina myönnettäkö palkkatukea. Palkkatuetun työn on lisättävä työttömän työnhakijan ammatillista osaamista ja edistettävä työnhakijan työllistymistä palkkatuetun työn jälkeen.

Työhönvalmennus

Jos tarvitset henkilökohtaista tukea työpäikän etsimisessä tai työhön siirtymisessä, TE-toimiston kautta voit saada työhönvalmentajan. Työhönvalmentaja voi joissakin tilanteissa tukea sinua oppisopimuskoulutuksessa opiskelussa. Samalla työhönvalmentaja tukee myös työnantajaa.

Työkokeilu

Työkokeilu on työpaikalla järjestettävä työllistymistä edistävä palvelu. Työkokeilun aikana et kuitenkaan ole työsuhteessa työkokeilun järjestäjään.

Erilaisia töitä kokeilemalla voit löytää sopivan työ- ja koulutusvaihtoehdon, jos sinulta puuttuu ammatillinen koulutus tai olet vaihtamassa alaa tai ammattia. Työkokeilun tavoitteena on

selvittää, kiinnostaako ala tai ammatti sinua tai olisiko esimerkiksi yrittäjyys sinulle sopiva uravaihtoehto.

Työkokeilussa selviää myös oletko valmis palaamaan töihin, jos olet ollut pitkään pois työmarkkinoilta.

Työkokeilupaikan hankkii TE-toimisto. Voit myös itse etsiä paikan, jonka TE-toimisto hyväksyy. Työkokeilusta tehdään sopimus.

Rekrytointikokeilu

Voit yhdessä työnantajan kanssa esittää TE-toimistolle rekrytointikokeilua. Enintään kuukauden mittaisen kokeilun aikana työnantaja voi arvioida soveltuvuuttasi tarjolla olevaan tehtävään ja työyhteisöön. Kokeilusta tehdään sopimus.

Rekrytointikokeilun aikana saat työttömyysetuutta. Jos sinut palkataan samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita kokeilit, vähennetään kokeilun kesto koeajasta.

Ammatillinen kuntoutus

Kun vamma tai sairaus on osa elämääsi, saatat tarvita työhösi muutoksia tai erityisiä järjestelyjä. TE-toimiston tarjoamat palvelut täydentävät tapaturma- ja liikennevakuutuslaitosten, työeläkelaitosten ja Kansaneläkelaitoksen järjestämää ammatillista kuntoutusta.

www.vkk.fi

www.tela.fi

www.kela.fi

Työttömyysturva

Kun työttömänä työnhakijana etsit työtä tai osallistut työllistymistäsi edistäviin palveluihimme, voit saada toimeentuloksi turvaamiseksi työttömyysetuutta. Työttömyysetuuksia ovat ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki. TE-toimisto tutkii työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset ja antaa etuuden maksajalle työvoimapolitiittisen lausunnon. Maksaja, Kela tai työttömyyskassa, tutkii muut etuuden saamisen edellytykset.

Jos työllistymistä edistävästä palvelusta – työnhakuvalmennus, uravalmennus, työvoimakoulutus, koulutuskokeilu ja työkokeilu – on sovittu työllistymissuunnitelmassa, palvelun ajalta voi olla oikeus korotettuun työttömyysetuuteen. Lisäksi palvelun ajalta maksetaan kulukorvausta.

Lisätietoja työttömyysturvaan liittyvistä asioista saat verkkosivuiltamme sekä valtakunnallisesta palvelunumerostamme. Oma asiointi -verkkopalvelussa voit lukea TE-toimiston antamat työvoimapolitiittiset lausunnot ja vastata sinulle lähetettyihin selvityspyyntöihin. Työttömyysetuutesi tasosta, aktiivisuusedellytyksestä ja työttömyysetuuden hakemisesta saat tarkempia tietoja omasta työttömyys kassasta tai Kelasta.

www.kela.fi

www.tyj.fi

TE-puhelinpalvelut

Henkilöasiakkaan puhelinpalvelu 0295 025 500

- neuvonta TE-palveluista
- opastusta verkkopalvelujen käyttöön
- ohjaus palvelutarpeen mukaiseen palveluun

Työttömyysturvaneuvonta 0295 020 701

Koulutusneuvonta 0295 020 702

- facebook.com/koulutusneuvonta

Venäjänkielinen neuvonta 0295 020 715

Русскоязычная консультационная служба

Yritys-Suomi-puhelinpalvelu
yrittäjäksi aikoville 0295 020 500

 Suomi.fi

www.suomi.fi/yritykselle

Puhelun hinta on asiakkaan oman operaattorisopimuksen mukainen.

te-palvelut.fi

TE03 fi |.2018

24